

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé

Částka 22.

Vydána dne 24. srpna 1945.

O B S A H:

(43.—46.) **43.** Vyhláška o platnosti ústavního dekretu presidenta republiky ze dne 4. prosince 1944, č. 18 Úř. věst. čsl., o národních výborech a prozatímním Národním shromáždění, — **44.** Nařízení, kterým se mění vládní nařízení ze dne 5. května 1945, č. 4 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů. — **45.** Vyhláška o úplném znění vládního nařízení o volbě a pravomoci národních výborů. — **46.** Nařízení o prozatímní organizaci správy hlavního města Prahy

43.

Vyhláška ministra vnitra ze dne 3. srpna 1945

o platnosti ústavního dekretu presidenta republiky ze dne 4. prosince 1944, č. 18 Úř. věst. čsl., o národních výborech a prozatímním Národním shromáždění.

Podle § 2 ústavního dekretu presidenta republiky ze dne 23. června 1945, č. 22 Sb., o vyhlášení právních předpisů, vydaných mimo území republiky Československé, vyhláší:

Čl. I.

Podle usnesení vlády republiky Československé ze dne 3. srpna 1945 zůstává ústavní dekret presidenta republiky ze dne 4. prosince 1944, č. 18 Úř. věst. čsl., o národních výborech a prozatímním Národním shromáždění, v platnosti.

Čl. II.

Ústavní dekret č. 18/1944 Úř. věst. čsl. se vyhláší ve příloze.

Nosek v. r.

Příloha k vyhlášce č. 43/1945 Sb.

Ústavní dekret presidenta republiky ze dne 4. prosince 1944, č. 18 Úř. věst. čsl.,

o národních výborech a prozatímním Národním shromáždění.*)

Vycházejí ze základní zásady platné ústavní listiny Československé republiky, že lid je jediným zdrojem veškeré státní moci v republice Československé, a navazuje na vládní prohlášení ze dne 16. dubna 1944, ustanovují k návrhu vlády a po slyšení Státní rady, že svrchovaný lid na osvobozeném území republiky bude tuto moc v přechodném údobí vykonávat takto:

Článek 1.

Na území Československé republiky, které bude osvobozeno od nepřítele, buďtež na základě voleb ustaveny národní výbory, a to místní, okresní a zemské, jakožto prozatímní orgány veřejné správy ve všech jejích oborech. Jakožto orgány státní správy národní výbory budou podřízeny vládě.

Článek 2.

Z národních výborů na základě voleb vzejde prozatímní Národní shromáždění jakožto pro-

*) Uveřejněno v roč. V č. 6 Úředního věstníku Československého, vydaného v Londýně dne 20. prosince 1944.

zatímní orgán zákonodárný, jemuž bude odpovědná vláda. Jeho složení, způsob jeho vzniku a jeho působnost stanoví zvláštní ústavní dekret.

Článek 3.

Vláda se zmocňuje, aby vládními nařízeními s platností zákona stanovila, jak budou národní výbory voleny a jak budou svou pravomoc vykonávat.

Takovéto vládní nařízení musí však býti podepsáno prezidentem republiky

Článek 4.

Pro správu obcí a okresů s většinou obyvatelstva státně nespolehlivého jmenují se podle platného práva komisaři po případě komise správní, k nimž se mohou podle místních poměrů přibrati k spolupráci zástupci státně spolehlivého obyvatelstva.

Článek 5.

Přechodné období začíná se dnem, kdy některá část Československé republiky je osvobozena z nepřátelské moci, a končí se dnem, který určí řádně zvolené Národní shromáždění.

Článek 6.

Tento ústavní dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení a provedou jej všichni členové vlády.

44.

Vládní nařízení ze dne 7. srpna 1945.

kterým se mění vládní nařízení ze dne 5. května 1945, č. 4 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů.

Vláda republiky Československé nařizuje podle čl. 3 ústavního dekretu presidenta republiky ze dne 4. prosince 1944, č. 18 Úř. věst. čsl. (příloha k vyhlášce č. 43/1945 Sb.), o národních výborech a prozatímním Národním shromáždění

Čl. I.

Vládní nařízení č. 4/1945 Sb. se mění a doplňuje takto:

1. Za § 1, odst. 1 se vkládá nový odstavec tohoto znění:

„(2) Dokud nebudou vydány podrobnější předpisy o organizaci národních výborů a jejich jednacích řady, určí zatímčně vnitřní organizaci národních výborů, způsob, jakým vykonávají svou působnost, a způsob jednání jejich složek ministr vnitra.“

Dosavadní odstavce 2 a 3 se stávají odstavci 3 a 4.

2. Poslední věta § 1, odst. 4 zní.

„Způsob odvolávání a nahrazování bude určen volebním řádem; dokud se tak nestane, pečují o řádné ustavení, odvolávání nebo doplňování národních výborů nadřízené orgány.“

3. Ustanovení § 2, odst. 3 se doplňuje touto větou:

„Ve městech, která podle svých zřízení vykonávala dosud též působnost okresních úřadů, vykonává místní národní výbor též působnost okresního národního výboru.“

4. Ustanovení § 2, odst. 7 se mění a zní:

„(7) Místní národní výbor je podřízen okresnímu národnímu výboru, ve městech se zvláštním statutem zemskému národnímu výboru.“

5. Za § 2 vkládá se ustanovení tohoto znění:

„§ 2 a.

(1) V hlavním městě Praze ustaví se ústřední národní výbor hlavního města Prahy (v dalším ústřední národní výbor)

(2) Ústřední národní výbor spravuje v obvodu své působnosti všechny veřejné záležitosti, pokud nejsou spravovány jiným veřejným orgánem.

(3) Ústřední národní výbor vykonává, vedle jiných úkolů zvláštními předpisy jemu uložených, přímo nebo svým úřadem pravomoc, kterou podle dosavadních předpisů vykonávalo ústřední zastupitelstvo hlavního města Prahy, městská rada, místní výbory, magistrát hlavního města Prahy a primátor hlavního města Prahy. Působnost stavebního sboru a sboru pro vyřizování stížností zaniká.

(4) Ústřední národní výbor jest podřízen ministru vnitra a ve věcech, které spadají do působnosti jiných ministerstev, příslušným ministrům. Podrobnosti upraví vládní nařízení, vydané podle čl. 3 ústavního dekretu presidenta republiky č. 43/1945 Sb. Zvláštní předpisy o působnosti zemského národního výboru, zejména též předpisy o instančním postupu, zůstávají tímto ustanovením zatím nedotčeny.

(5) Zatímní organizace správy hlavního města Prahy bude upravena vládním nařízením, vydaným podle čl. 3 ústavního dekretu presidenta republiky č. 43/1945 Sb.

(6) Jinak platí o ústředním národním výboru ustanovení §§ 2 a 3.“

6. Ustanovení § 3, odst. 7 se mění a bude zníti takto

„(7) Okresní národní výbor jest podřízen zemskému národnímu výboru, ve věcech politické správy také ministru vnitra nebo jinému věcně příslušnému ministru.“

7. Ustanovení § 4, odst. 7 se mění a bude zníti takto:

„(7) Zemské národní výbory jsou ve věcech politické správy podřízeny ministru vnitra, a pokud tyto věci spadají do působnosti jiných ministerstev, příslušným ministrům. O odvolání z rozhodnutí a opatření zemských národních výborů rozhoduje, pokud je odvolání přípustné, věcně příslušné ministerstvo.“

Čl. II.

(1) Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 9. května 1945; provedou je všichni členové vlády.

(2) Ministr vnitra se zmocňuje, aby sestavil a ve Sbírce zákonů a nařízení vyhlásil znění vládního nařízení č. 4/1945 Sb., jaké vyplývá ze změn, stanovených tímto nařízením.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

David v. r.

Gottwald v. r.

Široký v. r.

Dr. Šrámek v. r.

Ursíny v. r.

gen. Svoboda v. r.

Dr. Ripka v. r.

Nosek v. r.

Dr. Šrobár v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Dr. Stránský v. r.

Kopecký v. r.

Laušman v. r.

Đuriš v. r.

Dr. Pietor v. r.

gen. Hasal v. r.

Hála v. r.

Dr. Šoltész v. r.

Dr. Procházka v. r.

Majer v. r.

Dr. Clementis v. r.,

tlouč za ministra Masaryka

gen. Dr. Ferjenčík v. r.

Lichner v. r.

45.

Vyhláška ministra vnitra ze dne 24. srpna 1945

o úplném znění vládního nařízení o volbě
a pravomoci národních výborů.

Podle čl. II, odst. 2 vládního nařízení ze dne 7. srpna 1945, č. 44/1945 Sb., kterým se mění vládní nařízení ze dne 5. května 1945, č. 4 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů, vyhláší v příloze úplné znění vládního nařízení ze dne 5. května 1945, č. 4 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů.

Nosek v. r.

Příloha k vyhlášce Sb. č. 45/1945.

Vládní nařízení

o volbě a pravomoci národních výborů.

Podle ústavního dekretu presidenta republiky ze dne 4. prosince 1944, č. 18 Úř. věstn. čl. (příloha k vyhlášce č. 43/1945 Sb.), o národních výborech a prozatímním Národním shromáždění, vydává vláda republiky Československé za podpisu presidenta republiky toto nařízení:

§ 1.

(1) Na osvobozeném území Československé republiky buďtež vytvořeny a pokud možno v nejkratší době po vytvoření volbami podle zásad československých volebních řádů a podle zvláštního vládního nařízení obnoveny místní, okresní a zemské národní výbory jakožto orgány zastupitelské a orgány veřejné správy ve všech jejích oborech.

(2) Dokud nebudou vydány podrobnější předpisy o organizaci národních výborů a jejich jednací řády, určí zatímne vnitřní organizaci národních výborů, způsob, jakým vykonávají svou působnost, a způsob jednání jejich složek ministr vnitra.

(3) Jakožto orgány státní správy jsou národní výbory podřízeny vládě.

(4) Národní výbory podléhají kontrole lidu. Lid může jejich členy odvolat a nahradit jinými. Způsob odvolávání a nahrazování bude určen volebním řádem; dokud se tak nestane, pečují o řádné ustavení, odvolávání nebo doplňování národních výborů nadřízené orgány.

§ 2.

(1) V každé obci se ustaví místní národní výbor.

(2) Místní národní výbor spravuje v obvodu své působnosti všechny veřejné záležitosti, pokud nejsou spravovány jiným veřejným orgánem.

(3) Místní národní výbor vykonává, vedle jiných úkolů zvláštními předpisy jemu uložených, přímo nebo svým úřadem pravomoc, kterou podle dosavadních předpisů vykonávalo obecní (městské) zastupitelstvo, obecní (městská) rada a starosta obce (města). Ve městech, která podle svých zřízení vykonávala dosud též působnost okresních úřadů, vykonává místní národní výbor též působnost okresního národního výboru.

(4) Dnem ustavení místního národního výboru zaniká obecní (městské) zastupitelstvo.

(5) Obecní (městský) úřad stává se po zániku obecního (městského) zastupitelstva úřadem místního národního výboru a provádí jeho rozhodnutí a opatření.

(6) Místní národní výbor ihned propustí zaměstnance všech kategorií, kteří se provinili proti národním a státním zájmům.

(7) Místní národní výbor je podřízen okresnímu národnímu výboru, ve městech se zvláštním statutem zemskému národnímu výboru.

(8) Počet členů místního národního výboru je stejný jako počet členů obecního (městského) zastupitelstva.

(9) Plenární schůze místního národního výboru jsou veřejné.

§ 2 a.

(1) V hlavním městě Praze ustaví se ústřední národní výbor hlavního města Prahy (v dalším ústřední národní výbor).

(2) Ústřední národní výbor spravuje v obvodu své působnosti všechny veřejné záležitosti, pokud nejsou spravovány jiným veřejným orgánem.

(3) Ústřední národní výbor vykonává, vedle jiných úkolů zvláštními předpisy jemu uložených, přímo nebo svým úřadem pravomoc, kterou podle dosavadních předpisů vykonávalo ústřední zastupitelstvo hlavního města Prahy, městská rada, místní výbory, magistrát hlavního města Prahy a primátor hlavního města Prahy. Působnost stavebního sboru a sboru pro vyřizování stížností zaniká.

(4) Ústřední národní výbor jest podřízen ministru vnitra a ve věcech, které spadají do působnosti jiných ministerstev, příslušným ministrům. Podrobnosti upraví vládní nařízení, vydané podle čl. 8 ústavního dekretu presidenta republiky č. 48/1945 Sb. Zvláštní předpisy o působnosti zemského národního výboru, zejména též předpisy o instancním postupu, zůstávají tímto ustanovením zatím nedotčeny.

(5) Zatímni organizace správy hlavního města Prahy bude upravena vládním nařízením, vydaným podle čl. 8 ústavního dekretu presidenta republiky č. 48/1945 Sb.

(6) Jinak platí o ústředním národním výboru ustanovení §§ 2 a 3.

§ 3.

(1) V sídle každého okresního úřadu ustaví se okresní národní výbor.

(2) Okresní národní výbor spravuje v obvodu své působnosti všechny veřejné záležitosti, pokud nejsou spravovány jiným veřejným orgánem.

(3) Okresní národní výbor vykonává, vedle jiných úkolů zvláštními předpisy jemu uložených, přímo nebo svým úřadem pravomoc, kterou podle dosavadních předpisů vykonávalo okresní zastupitelstvo, okresní úřad a okresní hejtman (náčelník).

(4) Dnem ustavení okresního národního výboru zaniká okresní zastupitelstvo.

(5) Okresní úřad stává se po zániku okresního zastupitelstva úřadem okresního národního výboru a provádí jeho rozhodnutí a opatření.

(6) Okresní národní výbor ihned propustí zaměstnance všech kategorií, kteří se provinili proti národním nebo státním zájmům.

(7) Okresní národní výbor jest podřízen zemskému národnímu výboru, ve věcech politické správy také ministru vnitra nebo jinému věcně příslušnému ministru.

(8) Počet členů okresního národního výboru je stejný jako počet členů okresního zastupitelstva.

(9) Plenární schůze okresního národního výboru jsou veřejné.

§ 4.

(1) V sídle každého zemského zastupitelstva ustaví se zemský národní výbor.

(2) Zemský národní výbor spravuje v obvodu své působnosti všechny veřejné záležitosti, pokud nejsou spravovány jiným veřejným orgánem.

(3) Zemský národní výbor vykonává, vedle jiných úkolů zvláštními předpisy jemu uložených, přímo nebo svým úřadem pravomoc, kterou podle dosavadních předpisů vykonávalo zemské zastupitelstvo, zemský úřad a zemský prezident.

(4) Dnem ustavení zemského národního výboru zaniká zemské zastupitelstvo.

(5) Zemský úřad stává se po zániku zemského zastupitelstva úřadem zemského národního výboru a provádí jeho rozhodnutí a opatření.

(6) Zemský národní výbor ihned propustí zaměstnance všech kategorií, kteří se provinili proti národním nebo státním zájmům.

(7) Zemské národní výbory jsou ve věcech politické správy podřízeny ministru vnitra, a pokud tyto věci spadají do působnosti jiných ministerstev, příslušným ministrům. O odvolání z rozhodnutí a opatření zemských národních výborů rozhoduje, pokud je odvolání přípustné, věcně příslušné ministerstvo.

(8) Počet členů zemského národního výboru je stejný jako počet členů zemského zastupitelstva.

(9) Plenární schůze zemského národního výboru jsou veřejné.

§ 5.

Ministr vnitra nebo jiný příslušný ministr mohou v mezích své působnosti učiniti rozhodnutí a opatření ve věcech spadajících do působnosti národních výborů také přímo, uzná-li vláda anebo v nebezpečí z prodlení předsednictvo vlády,

a) že toho vyžaduje řádný chod veřejné správy, anebo

b) že rozhodnutí nebo opatření národního výboru odporuje demokratickým řádům republiky nebo veřejnému zájmu.

§ 6.

(1) Pro dočasnou správu obcí nebo okresů, kde pro převážnou většinu obyvatelstva státně nespolehlivého nemůže být ustaven národní výbor, budou jmenovány správní komise, které mají přibrati k spolupráci zástupce státně spolehlivého obyvatelstva.

(2) Pro okresy jmenuje správní komise ministerstvo vnitra, pro obce okresní národní výbor, a není-li ho, okresní správní komise.

(3) Pravomoc správních komisí je stejná jako pravomoc národních výborů místních, pokud se týče okresních.

§ 7.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení a provedou je všichni členové vlády.

46.

Vládní nařízení

ze dne 7. srpna 1945

o prozatímní organizaci správy hlavního města Prahy.

Vláda republiky Československé nařizuje podle čl. 3 ústavního dekretu presidenta republiky ze dne 4. prosince 1944, č. 18 Úř. věst. čl. (příloha k vyhláše č. 43/1945 Sb.), o národních výborech a prozatímním Národním shromáždění:

§ 1.

Ústřední národní výbor hlavního města Prahy.

(1) Pro obvod hlavního města Prahy se zřizuje ústřední národní výbor hlavního města Prahy (v dalším ústřední národní výbor).

(2) Ústřední národní výbor vykonává ve svém obvodu působnost přikázanou místním a okresním národním výborům podle §§ 2 a 3 vládního nařízení ze dne 5. května 1945, č. 4 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů, ve znění vládního nařízení ze dne 7. srpna 1945, č. 44 Sb., pokud není vykonávána jiným veřejným orgánem.

(3) Ústřední národní výbor jest zásadně podřízen ministru vnitra a ve věcech, které spadají do působnosti jiných ministerstev, příslušným ministrům. Podrobnosti upraví vládní nařízení vydané podle čl. 3 ústavního dekretu presidenta republiky č. 43/1945 Sb. Zvláštní předpisy o působnosti zemského národního výboru, zejména též předpisy o instančním postupu, zůstávají tímto ustanovením zatím nedotčeny.

(4) Ústřední národní výbor čítá 100 členů. Jeho členové se volí způsobem, který bude upraven zvláštními předpisy.

(5) Dokud nebude možno provésti volbu ústředního národního výboru, jmenuje jeho členy vláda na návrh politických stran. Stejným způsobem jmenuje vláda 40 náhradníků a stanoví, v jakém pořadí nastupují.

§ 2.

Výkon působnosti.

Ústřední národní výbor vykonává svou působnost

- a) v plenární schůzi,
- b) radou ústředního národního výboru,
- c) předsednictvem ústředního národního výboru,
- d) primátorem hlavního města Prahy (jeho náměstký),
- e) komisemi ústředního národního výboru,
- f) obvodními radami a jejich předsedy.

§ 3.

Působnost vykonávaná plenární schůzí.

(1) Ústřední národní výbor projednává v plenární schůzi věci mimořádné důležitosti, jako zásadní záležitosti organizační, všeobecné záležitosti osobní a záležitosti majetkové a hospodářsky zvláště významné. Takovými záležitostmi jsou:

- a) všeobecně platná nařízení a předpisy v oboru veřejné správy, zejména předpisy místní policie,
- b) jednací řády pro ústřední národní výbor a jeho složky,
- c) směrnice, které se mají vydati v zájmu jednotnosti rozhodování a úřadování,
- d) zásadní organizace magistrátu a magistrátních úřadoven, ústavů a podniků obecních,
- e) všeobecné zásadní záležitosti osobní,
- f) jmenování obecních úředníků, pokud u státních úředníků rovnocenné kategorie přísluší jejich jmenování vládě republiky,
- g) odměny primátora, náměstků, referentů a předsedů obvodních rad, jakož i směrnice o náhradách funkcionářů ústředního národního výboru a jeho složek,
- h) rozpočty a závěrečné účty obce, fondů, ústavů a podniků obecních,
- i) výše přírážek, obecních příspěvků, poplatků, dávek a pod., jakož i pravidla o jejich vybírání,
- j) výdaje, které nejsou obsaženy v rozpočtu a mají být učiněny, a výdaje, jimiž se má přerušit rozpočet,

k) zřízení nemovitostí, náležejících obci, podniku nebo ústavu (fondu) obecnímu nebo obci spravovanému, přesahuje-li obecná hodnota v každém jednotlivém případě 100.000 K,

l) zavazení nebo jiné zatížení nemovitostí, náležejících obci, podniku nebo ústavu (fondu) obecnímu nebo obci spravovanému, které přesahuje v každém jednotlivém případě 100.000 K,

m) pronájem a propachtování nemovitostí, náležejících obci, podniku nebo ústavu (fondu) obecnímu nebo obci spravovanému, převyšuje-li roční nájemné (pachtovné) částku 50.000 K nebo je-li doba nájmu (pachtu) delší 6 let nebo nájem (pacht) se nezakládá na všeobecných nájemních (pachtovních) podmínkách,

n) zřízení movitých věcí nebo práv, náležejících obci, podniku nebo ústavu (fondu) obecnímu nebo obci spravovanému, přesahuje-li jejich obecná hodnota v každém jednotlivém případě 100.000 K, jakož i zavazení nebo jiné zatížení takového majetku nad tuto částku,

o) koupě nebo směna nemovitostí nebo movitostí nebo práv, přesahuje-li tržová cena (v případě směny obecná hodnota věci nebo práva) v každém jednotlivém případě 50.000 K, s výjimkou koupě strojů a strojního zařízení pro obecní podniky, pokud stroje a zařízení jsou určeny pro provoz podniku nebo jeho zlepšení, pokud kupní cena bude uhrazena z nashromážděných obnovovacích fondů a v jednotlivém případě nepřesahuje částku 100.000 K,

p) sjednání zápůjček nebo převzetí záruky,

r) stanovení všeobecných podmínek pro pronájem (propachtování) nemovitého majetku,

s) investice, které zatíží obec novým nebo zvýšeným nákladem provozním a udržovacím vůbec nebo které si vyžadují většího nákladu zřizovacího než 500.000 K,

t) jiná právní jednání, která přesahují rozsah běžné správy jmení, je-li předmětem jednání částka vyšší než 50.000 K nebo věc (právo), jejíž obecná hodnota je vyšší než 50.000 K.

(2) Ústřední národní výbor dohlíží na celou správu obce.

(3) Plenární schůze ústředního národního výboru může si vyhradit projednávání záležitostí, které nejsou jmenovitě tímto vládním nařízením přikázány jiným složkám, pokud o nich ještě nebylo rozhodnuto.

(4) K platnosti usnesení podle odstavce 1,

písm. b) a g) vyžaduje se schválení ministerstva vnitra.

§ 4.

Rada ústředního národního výboru.

Rada ústředního národního výboru má 32 členů, čítajíc v to i primátora s jeho náměstkou.

§ 5.

Volba primátora, jeho náměstků a ostatních členů rady.

(1) Ústřední národní výbor zvolí v plenární schůzi ze sebe primátora, jeho 7 náměstků a ostatní 24 členy rady.

(2) Volba primátora se koná odděleně. K platnosti jeho volby je třeba, aby byla na návrh vlády potvrzena prezidentem republiky.

(3) Způsob volby bude upraven zvláštními předpisy. Dokud tyto předpisy nebudou vydány, platí pro volbu primátora, náměstků a ostatních členů rady přiměřeně dosavadní předpisy, platné pro takovouto volbu.

(4) Pokud nebude ustaven ústřední národní výbor vyšší z řádných voleb, jmenuje primátora, jeho náměstkou a ostatní členy rady vláda na návrh politických stran. Primátora potvrzuje prezident republiky.

§ 6.

Působnost vykonávaná radou.

Radě ústředního národního výboru přísluší připravovati věci, o nichž se má jednati v plenární schůzi ústředního národního výboru a rozhodovati o všech věcech, které nejsou vyhrazeny ústřednímu národnímu výboru k rozhodování v plenární schůzi nebo které nejsou tímto nařízením přikázány do působnosti jiných složek ústředního národního výboru.

§ 7.

Předsednictvo.

Primátor hlavního města Prahy tvoří spolu se svými náměstkou předsednictvo ústředního národního výboru.

§ 8.

Působnost vykonávaná předsednictvem.

(1) Předsednictvu ústředního národního výboru přísluší

a) pečovati o to, aby projednávání úředních záležitostí v ústředním národním výboru a jeho

složkách bylo zařízeno tak, aby byl zajištěn řádný chod správy hlavního města Prahy,

b) rozhodovati v pochybných případech o tom, který orgán hlavního města Prahy jest příslušný v určité věci,

c) rozhodovati v rámci rozpočtu o výdajích nad 5.000 K, avšak nedosahujících v jednotlivém případě 50.000 K,

d) navrhopati zahájení řízení disciplinárního ve služebních věcech zaměstnanců hlavního města Prahy,

e) rozhodovati ve věcech, které na ně přeneše ústřední národní výbor v plenární schůzi.

(2) K platnosti zmocnění podle odstavce 1, písm. e) vyžaduje se schválení ministerstva vnitra.

§ 9.

Působnost vykonávaná primátorem.

(1) Primátor

a) reprezentuje obec navenek,

b) zastupuje obec jako osobu právnickou, při čemž se v listinách, ve kterých se zakládá povinnost obce, vyžadují vedle podpisu primátora ještě podpisy dvou členů rady ústředního národního výboru; podpisování jiných listin a písemností upraví jednací řády,

c) svolává a řídí ve smyslu jednacího řádu schůze ústředního národního výboru, rady ústředního národního výboru a předsednictva ústředního národního výboru,

d) rozhoduje v rámci schváleného rozpočtu o výdajích, které v jednotlivém případě nepřesahují částku 5.000 K,

e) je představeným magistrátu a magistrátních úřadoven,

f) stanoví rozvrh práce obecních zaměstnanců, překládá je a pověřuje vedením úřadů.

(2) Je-li nebezpečí v prodlení, může primátor učiniti nezbytně nutná opatření v oboru působnosti rady nebo komisi ústředního národního výboru nebo obvodních rad, jest však povinen do 2 dnů oznámiti to předsednictvu ústředního národního výboru a příslušnému sboru v nejbližší jeho schůzi.

(3) Primátor a jeho náměstkou mohou se účastniti schůzi všech složek ústředního národního výboru a to, není-li jinak stanoveno, s hlasem poradním.

§ 10.

Komise.

(1) Ústřední národní výbor zřídí usnesením plenární schůze potřebný počet komisí, sta-

noví jejich obor působnosti a zvolí pro každou komisi předsedu, jeho zástupce a ostatní členy. Za předsedy komisí mohou být zvoleni toliko členové rady; přísluší jim označení referent. Členy komisí mohou být i osoby, které nejsou členy ústředního národního výboru, musí však být do ústředního národního výboru volitelní. Komise zřízené pro ústavy a podniky hlavního města Prahy musí být aspoň z 1/4 složeny ze zaměstnanců příslušného ústavu nebo podniku.

(2) Způsobem uvedeným v odstavci 1 jest zřídit také komise, jichž zřízení jest předepsáno zvláštními předpisy, jako na př. komise finanční podle § 9 zákona ze dne 12. srpna 1921, č. 329 Sb., o přechodné úpravě finančního hospodářství obcí a měst ve znění předpisů jej měnících a doplňujících. Zvláštní ustanovení o složení těchto komisí a o případných právech nadřízených orgánů zůstávají nedotčena.

(3) Rovněž buď podle odstavce 1 zřízen počet čtvřlenných komisí trestních.

§ 11.

Působnost vykonávaná komisemi.

(1) Komise uvedené v § 10, odst. 2 vykonávají vedle úkolů stanovených ve zvláštních zákonných předpisech působnost jim příkaznou ústředním národním výborem. Komisím trestním (§ 10, odst. 3) přísluší vykonávat jménem ústředního národního výboru trestní pravomoc tomuto výboru příslušející, kromě blokového řízení trestního.

(2) Jinak přísluší komisím v oboru, pro který byly zřízeny, zejména

a) podávat dobrá zdání,

b) připravovali věci, o nichž se má jednat v plenární schůzi ústředního národního výboru nebo v radě, pokud byly k takové přípravě příkázány

(3) Komise nemají, pokud v tomto nařízení nebo v jiných předpisech není jinak stanoveno, rozhodovací pravomoc. Ústřední národní výbor může však usnesením plenární schůze zmocnit komisi, aby v rozsahu, který určí, rozhodovala jménem ústředního národního výboru. K platnosti tohoto zmocnění vyžaduje se schválení ministerstva vnitra.

§ 12.

Obvodní rady.

(1) Pro části hlavního města Prahy pro něž byly ustaveny místní výbory podle zá-

kona ze dne 6. února 1920, č. 116 Sb., o organisaci a působnosti ústředního zastupitelstva hlavního města Prahy a místních výborů a podle vládního nařízení ze dne 11. ledna 1923, č. 7 Sb., o rozdělení Prahy na obvody pro volbu místních výborů a očíslování nových částí Prahy, se zřizují obvodní rady.

(2) Obvodní rady mají v obvodech, které mají méně než 50.000 obyvatel, 16 členů, v obvodech s počtem obyvatelstva od 50.000 do 100.000 obyvatel včetně, 20 členů a v obvodech, které mají více než 100.000 obyvatel, 24 členy

(3) Členové obvodních rad se volí způsobem, který bude upraven zvláštními předpisy.

(4) Obvodní rady zvolí ze sebe předsedu a jeho 3 náměstky, kteří zastupují předsedu v pořadí, v jakém byli zvoleni.

(5) Dokud nebudou ustaveny obvodní rady vyšší z voleb, vykonávají jejich působnost (§ 13) místní národní výbory, ustavené v den účinnosti tohoto nařízení pro jednotlivé části hlavního města Prahy (odstavec 1). Tyto místní národní výbory působí pod označením obvodních rad ve svém dosavadním počtu členů, jinak jsou však povinny do měsíce po účinnosti tohoto nařízení přizpůsobit svou vnitřní organizaci podle předpisů o obvodních radách; neučiní-li tak, zařídí potřebné předsednictvo ústředního národního výboru. Dosavadní předsedové (náměstkové) místních národních výborů stávají se předsedy obvodních rad (náměstky předsedy)

§ 13.

Působnost vykonávaná obvodními radami.

(1) Obvodní rady vykonávají působnost ústředního národního výboru, řídicí se jeho směrnicemi, v těchto záležitostech

a) volby obvodních rad,

b) osvědčení o státní a národní spolehlivosti,

c) propůjčování školních místností k mimoškolním účelům podle schválených pravidel,

d) správa těch obecních pozemků v městském obvodu, které stanoví ústřední národní výbor, zejména jejich pronajímání a propachtování podle podmínek stanovených ústředním národním výborem,

e) správa obecních nebo obcí spravovaných podniků, ústavů, fondů a jiných zařízení (mimo věci personální) v městském obvodu, sloužících pouze místním účelům, na př. hřbitovů, tržnic, lázní a pod., pokud nejsou součástí takových podniků, ústavů, fondů a zařízení, které vyžadují ústřední správu,

f) propůjčování veřejného statku v městském obvodu podle směrnic a podmínek stanovených ústředním národním výborem,

g) propůjčování nadací a fondů, jež jsou ve správě obce, pokud mají vztah jen k městskému obvodu a jeho obyvatelstvu, podle ustanovení nadačních a fondovních listin,

h) jednorázové okamžité sociální podpory všeho druhu do výše stanovené ústředním národním výborem,

i) vysvědčení nemajetnosti a chudoby,

j) seznamy porotní a kmetské,

k) místní osvětové sbory.

(2) Ústřední národní výbor může usnesením plenární schůze zmocnit obvodní rady, aby v rozsahu jím určeném rozhodovaly i v jiných záležitostech jménem ústředního národního výboru. K platnosti tohoto zmocnění vyžaduje se schválení ministerstva vnitra.

(3) Obvodní rady působí dále jako poradní, dozorčí a výkonné sbory ústředního národního výboru a spolupůsobí při správě obce podle jeho všeobecných nebo zvláštních usnesení, jako na př. podávají návrhy na přidělování bytů, návrhy na zavedení národní správy do podniků a majetkových podstat, uvedených v § 7, odst. 1, písm. c), d), e) a písm. f)-aa) dekretu presidenta republiky ze dne 19. května 1945, č. 5 Sb., o neplatnosti některých majetkově-právních jednání z doby nesvobody a o národní správě majetkových hodnot Němců, Maďarů, zrádců a kolaborantů a některých organizací a ústavů, pokud tyto podniky a majetky nepřesahují svým významem městský obvod.

§ 14.

Působnost vykonávaná předsedou obvodní rady.

(1) Předseda obvodní rady

a) svolává a řídí ve smyslu jednacího řádu schůze obvodní rady,

b) rozhoduje v rámci schváleného rozpočtu a podle směrnic ústředního národního výboru o okamžitých jednorázových sociálních podporách všeho druhu do výše stanovené ústředním národním výborem,

c) stojí v čele magistrátní úřadovny, přikazuje práci obecním zaměstnancům, přiděleným magistrátní úřadovně, a v rámci této je překládá, pokud primátor v mezích své působnosti [§ 9, odst. 1, písm. e) a f)] neučiní opatření jiné,

d) dozírá na řádný chod rozhodování a vyřizování obvodní rady a magistrátní úřadovny,

e) zastupuje obec pražskou při místních komisích, zejména stavebních, živnostenských a pod., jest však oprávněn dáti se zastupovati členem obvodní rady. Primátor může však vyslati ke komisi člena ústředního národního výboru se stejnou pravomocí, a učiní-li tak, jest pokládati vyjádření člena ústředního národního výboru za prohlášení obce.

(2) Předseda obvodní rady jest odpověden za svou činnost ústřednímu národnímu výboru.

§ 15.

Komise obvodních rad.

(1) Obvodní rady mohou se souhlasem předsednictva ústředního národního výboru zřizovati v rámci své působnosti komise, stanoví jejich úkoly a zvoliti pro komisi předsedu, jeho zástupce a ostatní členy. Členy komisí mohou býti i osoby, které nejsou členy obvodních rad, musí však býti do obvodních rad volitelní. Za předsedy komisí mohou býti zvoleni toliko členové obvodní rady.

(2) Komise obvodních rad nemají rozhodovací pravomoc. Přisluží jim zejména

a) podávati obvodní radě dobrá zdání,

b) připravovati věci, o nichž se má jednati v obvodní radě.

§ 16.

Magistrát hlavního města Prahy.

(1) Výkonný úřad ústředního národního výboru má označení magistrát hlavního města Prahy, výkonný úřad obvodních rad magistrátní úřadovna.

(2) Magistrát hlavního města Prahy (magistrátní úřadovna) provádí rozhodnutí a opatření ústředního národního výboru a jeho složek.

(3) Rozhodnutí (opatření) ústředního národního výboru a jeho složek, které se intímují magistrátem hlavního města Prahy (magistrátní úřadovnou), mají v záhlaví označení „Magistrát hlavního města Prahy“ a pod záhlavím bližší označení příslušného výkonného úřadu (oddělení), který rozhodnutí (opatření) obecních orgánů provádí. Z textu vyřízení musí však býti zřejmo, která složka ústředního národního výboru toto rozhodnutí (opatření) učinila.

§ 17

Instanční postup.

(1) Pokud opravný prostředek není vyloučen, lze se z rozhodnutí a opatření ústředního

národního výboru a jeho složek odvolati k zemskému národnímu výboru (§ 1, odst. 3).

(2) Působnost stavebního sboru a sboru pro vyřizování stížností zaniká.

§ 18.

Účinnost.

(1) Toto nařízení nabývá účinnosti třetím dnem po vyhlášení. Rozhodnutí a opatření,

učiněná v rámci působnosti ústředního národního výboru před počátkem účinnosti tohoto nařízení místními národními výbory a jinými orgány, vykonávajícími po 5. květnu 1945 správu hlavního města Prahy, považují se za rozhodnutí a opatření, učiněná orgánem příslušným podle tohoto nařízení.

(2) Toto nařízení provede ministr vnitra v dohodě s ostatními členy vlády

Dr. Beneš v. r

Fierlinger v. r

David v. r.

Gottwald v. r.

Široký v. r.

Ursiny v. r.

gen. Svoboda v. r.

Dr. Ripka v. r.

Nosek v. r.

Dr. Šrobár v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Dr. Stránský v. r.

Kopecký v. r.

Laušman v. r

Đuriš v. r.

Dr. Pietor v. r.

gen. Hasal v. r.

Hála v. r.

Dr. Šoltész v. r.

Dr. Procházka v. r.

Majer v. r

Dr. Clementis v. r.,

tiež za ministra Masaryka

gen. Dr. Ferjenčík v. r